

1869

IB 5453

(BI 2694)

2miz.

AEK

BB

TENN

KNE/ΕΙΕ.

ΕΒΕ

Η.-Π. 1869.282

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

ΛΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΕΝ ΤΩ ΑΡΤΙΣΤΕΥΣΤΑΤΩ

ΕΝ ΑΒΡΑΜΙΩ ΠΤΩΧΟΚΟΜΕΙΩ

Τῇ 28 Σεπτεμβρίου 1869 κατὰ τὴν ἐραρξιν αὐτοῦ

παρὰ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΡΑΙΛΑ ΑΡΜΕΝΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

Οὐδένα λανθάνει, σεβαστὲ Κύριε Νομάρχα, Πανοσιώτατε Δέσποτα, ἔντιμς Κύριε Δήμαρχε, φίλοι συμπολίται, ὅτι τὸ φι-
λανθρωπικὸν Κατάστημα, οὗτινος σήμερον τελεῖται ἡ ἐγκαθί-
δρυσις, εἶναι ἐκ τῶν μᾶλλον εὐεργετικῶν καὶ ὀφελίμων — Τὸ
τρομερὸν θέαμα τῆς πενίας, τῆς γυμνότητος, τῆς ρυπαρίας, ἐν
ἐνὶ λόγῳ, ὃ ἐξευτελισμὸς τοῦ ἀνθρώπου τοῦ πλασθέντος κατ'εἰ-
κόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν τοῦ Ὑπερτάτου ὄντος, κατασπαράττει
πᾶσαν εὐαίσθητον καρδίαν. Ὡς ἐκ τούτου αἱ εὐνομούμεναι πο-
λιτεῖαι ἔσπευσαν νὰ θεραπεύσωσι τὴν γαγγραινώδη ταύτην πλη-
γὴν θεωρήσασαι καθήκον των ἀπαλλάξαι τοὺς μὲν ταλαιπωρου-
μένους ἐκ τῶν δεινῶν αὐτῶν, τὴν δὲ κοινωνίαν ἐκ τοῦ ἀπεχθοῦς
θεάματος τσοσούτων παθημάτων.

Ἀναμφιβόλως τὸ εὐγενὲς αἶσθημα τῆς φιλανθρωπίας οἴκοθεν
ἐξήρκει, ὅπως ὀδηγήσῃ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὴν πολιτείαν εἰς ὑπε-
ρόγκους δαπάνας καὶ θυσίας διὰ τὴν συντήρησιν ἐγκαθιδρυμά-
των πρὸς περίθαλψιν τῆς πενίας, ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ἕτερος
λόγος, λόγος ἰσχυρὸς, πηγάζων οὐχὶ πλέον ἐκ τοῦ αἰσθήματος,
οὐχὶ ἐκ τρυφερότητος καρδίας, καὶ τῆς φυσικῆς ἐκείνης ῥοπῆς
τοῦ ἐναρέτου ἀνδρὸς πρὸς τὸ ἐργάζεσθαι τὸ ἀγαθόν, ὃ λόγος
οὗτος προέρχεται ἐκ τίνος, οὕτως εἰπεῖν, ἐγωϊστικῆς σκέψεως,
ὅτι τὰς ἰδίας τοῦ ἰδίου συμφέροντος, τῆς ἰδίας συντηρήσεως.
Ναὶ, Κύριοι, ὅτι οἱ πλοῦτοι, ὅποιαδήποτε ἐπιβροή

ΙΑΚΩΒΑΤΕΡΖΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

καὶ ὑπερτάτῃ κοινωνικῇ θέσει, δύνανται, ὡς ἐκ τῶν μετατροπῶν τοῦ βίου, νὰ καταστραφῶσι, καὶ ὁ ταλαίπωρος ἐκείνος, ὅστις γεννηθεὶς καὶ ζήσας ἐν μέσῳ τῆς εὐπορίας, τῶν τιμῶν, τῆς δόξης καὶ ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων μεγαλειῶν, δύνανται, λέγω, νὰ εὐρεθῇ εἰς θέσιν τοιαύτην, ὥστε νὰ κρούσῃ τὴν θύραν τοῦ καταστήματος τούτου, εὐτυχῆς ἐὰν ἀπολαύσῃ τὸν ἄρτον καὶ τὴν κλίνην, τὰ προσφερόμενα παρὰ τῆς δημοσίας ἐλεημοσύνης.

Λυποῦμαι, Κύριοι, ὅτι ἡ σειρά τῶν ἰδεῶν μὲ βιάζει νὰ ὑπε-
θυμίζω τὰ ἀπαίσια ταῦτα, ἀλλ' αὕτη εἶναι μία ἀναμφισβήτη-
τος ἀλήθεια, ἥτις πολλάκις ἐπραγματοποιήθη.

Ἐκτός τῶν δύο ἰσχυρῶν τούτων λόγων τῶν ἐπιβαλόντων τὴν σύστασιν τοῦ ἡμετέρου Καταστήματος, ὑπάρχει καὶ τρίτος ἐπίσης ἰσχυρὸς, ἐπίσης ἀπαραίτητος. Οὐχὶ πάντοτε ἡ ἔντιμος πενία, αἱ ἀτέλειαι, καὶ ἡ σωματικὴ ἀνικανότης, ῥίπτουσι τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἐξευτελεστικὴν ἐκείνην κατάστασιν, ὥστε νὰ ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα πρὸς ἐλεημοσύνην, πολλάκις ἡ ἐσωτερία, ἡ κακοήθεια, ἡ ἀργία, ἡ ἀσέλγεια, καὶ μυρία ἄλλα ἑλαττώματα, κρύπτονται ὑπὸ τὰ κατακερματισμένα ῥάκη τῆς ἐπαιτείας· οὕτω πως τὰ πλέον τρομερὰ ἐγκλήματα ἔλαβον ἐνίοτε τὴν δέουσαν τιμωρίαν. Ἄρα συμφέρεῖ εἰς τὴν κοινωνίαν νὰ ἐγκαταλίπῃ τὰ ἔθλια ταῦτα ὄντα, τὰ ὁποῖα διὰ τῆς ἀπελπισίας δύνανται νὰ πράξωσι τὰ πλέον μεγάλα κακουργήματα; Ὅχι, ὄχι. Βλέπετε λοιπόν, Κύριοι, ὅτι καὶ ὡς ἐκ τοῦ συμφέροντος τῆς ασφαλείας, ἀπαιτεῖται νὰ προβλέπῃ ἡ κοινωνία καὶ περὶ τῶν ἀποπλανημένων μελῶν της.

Ἀληθῶς δύνανται τις νὰ μοι εἰπῇ ἐπὶ τίνι δικαιώματι συνηγορεῖς ὑπὲρ τῶν κακούργων; διὰ τὸ οἱ τοσοῦτον διεφθαρμένοι καὶ κακοποιοὶ νὰ συμμερίζωνται τὸν ἄρτον τοῦ ἀτυχοῦς ἀλλ' ἐν ἁρέτου ἀπόρου;—Ἀπαντῶ εὐθὺς· ἡ δυστυχία ἔχει τὰ δικαιώματά της, προστακτικῶς ἐπιτάττει νὰ τὴν περιθάλπωμεν, δὲν ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ εἰσδύσωμεν εἰς τὰς συνεδησεις τῶν ἄλλων, δὲν πρόκειται νὰ κρίνωμεν ξένας πράξεις, πρόκειται μόνον νὰ εὐεργετῶμεν, αὐτὸν τὸν τρόπον ἀλλὰ τὸν ἄνθρωπον ἐλεῆσαι. Ἡ ἐξάσκησις τοιαύτης ἀρετῆς ἔχει μεγάλην ἐν ἑαυτῇ τὴν ἀμοιβήν, ὑφόνουσα τὸν διαπράττοντα τὴν εὐεργεσίαν εἰς ὑπεράνθρωπον θέσιν· καὶ καθὼς ὁ θεὸς ἔλειψεν καὶ συγχωρεῖ τὰς ἀνθρωπίνους ἀτελείας, οὕτω καὶ ἡμεῖς μιμούμενοι τὴν θεῖαν ἀγάπην καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτῆς πληροῦντες, ἀφείλομεν, προκειμένου περὶ ἐλεημοσύνης, νὰ παραβλέψωμεν καὶ αὐτὰς τὰς ἡθικάς ἀσχημίας.

Διατρέξαντες ἤδη ἐπιτροχάδην τοὺς κυριωτέρους λόγους τοῦ δικαιολογοῦντας τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπεκτάσεως καὶ βελτιώσεως τοῦ ἡμετέρου Καταστήματος, ἃς σκιαγραφῆσωμεν ἐν ὀλίγοις καὶ τὸ ἱστορικὸν αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ 1837 ἐπὶ Προστασίας, τὸ πρῶτον ἐυσυστάθη Πτωχοκομεῖον ἐν Μανδουκίᾳ δι' ἐράνων τῶν πολιτῶν ὁ ἔρανος οὗτος κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας ὑπῆρχε γενναῖος, καὶ ἐξήρκει πρὸς συντήρησιν τοῦ καταστήματος, ἐπὶ τινὰ δὲ καιρὸν εἶχε παύσει ἐντελῶς ἡ ἐπατεία. Κατ' ὀλίγον ὁμως ἐψυχράνθη ὁ ζήλος τῶν συνηγορούντων, ἴσως ἡλαττώθη συνάμα καὶ ἡ ὀφειλομένη ἐπαγρύπνησις παρὰ τῶν τότε Ἀρχῶν, καὶ ἡ ἐπατεία βαθμυδὸν ἤρχισε νὰ ἀναφένηται. Ἐκτοτε τὸ Κατάστημα δὲν ἠδύνατο νὰ ἐλπίσῃ τὴν ἀρωγὴν τῶν ιδιωτῶν, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἀναγκάσθη νὰ προσδιωρίσῃ ἐκ διαλλειμάτων ἀνδρῶν ποσὰ, ὅπως πάλιν διατηρηθῇ. Ἡ ἐπατεία ὁμως οὐ μόνον δὲν ἔπαυσεν, ἀλλὰ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐξετάθη ἐνοχλοῦσα καὶ ἀσχημίζουσα τὴν πόλιν μας.

Από Μανδουκίου μετεκομίσθη τὸ Πτωχοκομεῖον εἰς Καστελ-
 λάνου κατὰ τὸ 1856. Ἡ μετάβασις αὕτη ἔβλαψε καίριως, ἐνε-
 κεν τῆς ἀποστάσεως, τὴν διαχείρησιν τοῦ Καταστήματος, ὃ δὲ
 ζῆλος τῶν κατὰ καιροὺς διεπόντων ἐπιτροπῶν εὗρεν οὐχὶ ὀλίγα
 προσκόμματα, καὶ ἄπειραι χρηματικαὶ δαπάναι ἐγένοντο λόγῳ
 τῆς ἀπαιτουμένης ἐπαγρυπνήσεως, καὶ οἱ ἐνδεεῖς δυσκόλως
 συγκατετίθεντο νὰ ἐγκαταλίπωσι τὴν πόλιν, ὅπου εἶχον τὰς
 ὁποσοῦν μικρὰς σχέσεις των.

Μ' ἔλα ταῦτα ἐπὶ τина καιρὸν τὸ Κατάστημα ἐβάδιζεν ὀπο-
σοῦν καλὰ, καὶ ὁ ἐπιούσιος ἄρτος οὐδέποτε ἔλειπεν εἰς τοὺς ἐν
αὐτῷ ἐνδικαιτωμένους ἀπόρους. Ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Κατα-
στήματος ἕως σήμερον εἰσῆλθον 733 ἄνδρες, ἐξ ὧν 532 ἄν-
δρες καὶ 201 γυναῖκες. Ἀπεβίωσαν ἐν αὐτῷ 253, ἀνεχώρησαν
δὲ ὑποθέττω οἰκειοθελῶς 396. Ἰπάρχουσι δὲ ἐπὶ τοῦ παρόντος
84, ἐξ ὧν ἄνδρες 60, γυναῖκες δὲ 24. Ὅταν ἡ παροῦσα ἐπιτροπὴ
κατὰ τὸν παρελθόντα Ἀπρίλιον ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ Κα-
ταστήματος εὗρεν ἐν αὐτῷ μόνον ἄτομα 31. Ἐκτοτε εἰσῆλθον
μέχρι σήμερον 63, ἐξ αὐτῶν 2 ἀπεβίωσαν, 8 ἀνεχώρησαν μὲ
ὑπόσχεσιν καὶ ἐγγύησιν ὅτι δὲν θέλουσιν περιφέρεσθαι ἐπαιτοῦν-
τες, ὥστε μένουσιν ὡς εἰρηταὶ 84. Δύναται δὲ τὸ Κατάστημα ὡς
σήμερον κατηρτίσθαι νὰ προσφέρῃ ἄσυλον εἰς 116 ἄνδρας. Τὰς
συντόμους ταύτας στατιστικὰς νήξεις πορισθεὶς μετὰ δυσκολίας
ἐκ τῶν ἀπορρέοντων καταγραφῶν τοῦ Καταστήματος, δὲν δύνα-
ται νὰ ἀναγγεῖται ἐν τῇ ἐκτελεστῇ ἀκρίβειαν αὐτῶν.

Πρὸ μικροῦ ἀνήγγειλον ὅτι αἱ ἐπιτροπαὶ εἰργάσθησαν μετὰ ζήλου, ἤθελον μάλιστα ἀναφέρει τὰ ὀνόματα ἐντίμων καὶ φιλανθρώπων τινῶν συμπολιτῶν ἡμῶν, ἀναδεχθέντων τὴν ἐντολὴν ταύτην μετ' ἐπιτυχίας καὶ δραστηριότητος, ἀλλ' ὑμεῖς ἐθυμείσθαι αὐτοὺς, ὥστε τὸ θεωρῶ περιττόν. — Δὲν δύναμαι ὁμῶς κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην περίστασιν ν' ἀποσιωπήσω τὸν μεταξὺ πάντων διὰ τῆς αὐταπαρνήσεως, τῆς δραστηριότητος καὶ τοῦ ὄντος χριστιανικοῦ ζήλου διακρινόμενον Λατινεπίσκοπον ἀείμνηστον Ριβέλην, τὸν ὁποῖον οἱ πλεῖστοι ἡμῶν ἐγνωρίσαμεν καὶ ἀγαπήσαμεν διὰ τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ, καὶ τοῦ ὁποίου τὸν θάνατον ἅπανα ἡ πόλις ἡμῶν ἄνευ διακρίσεως θρησκευματος ἐθρήνησε ἐγκαρδίως.

Τὸ Κατάστημα εἰς Καστελάνους ἤρχισεν ὁμῶς βαθμὴδὸν νὰ ἐκπύπῃ διὰ τοὺς ἐρθέντας λόγους, καὶ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς αὐτοῦ ὑπάρξεώς του εἶχε περιέλθει εἰς θέσιν οὐχὶ εὐάρεστον. Ἀναντιρρήτως ἡ μεταβατικὴ κατάστασις τῶν τελευταίων ἐτῶν, αἱ οἰκονομικαὶ δυσχέρειαι τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ δημοτικοῦ πλούτου, αἱ κυρίως προσελθοῦσαι ἐκ τῶν προσφάτων ἐθνικῶν συμφορῶν, ἡ πρόσκαιρος διοργάνωσις τῆς διαχειρίσεως τῶν δημοσίων προσόδων τῆς νήσου, ὅλα ταῦτα συνέτεινον εἰς τὸ δυσάρεστον τοῦτο ἀποτέλεσμα. Ἀλλ' ἤλθε τέλος πάντων ἡ στιγμή τῆς ἐπανορθώσεως. Μόλις δὲ ἔπαυσαν αἱ χρηματικαὶ θυσίαι, ὅσαι ἀδελφικὸν καθήκον ἐπέβαλεν τοῖς πᾶσιν ὑπὲρ τῶν ταλαιπώρων προσφύγων τῆς πολυπαθοῦς καὶ μεγαλομάρτυρος Νήσου, πάραυτα ὁ παντὸς ἐπαίνου ἄξιος ἡμέτερος Νομάρχης, τῇ ἐγκαρδίῳ καὶ σταθερᾷ συμπράξει τῶν μελῶν τῆς παρούσης διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς, κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν, ὥπως τὸ ἡμέτερον Κατάστημα μετακομιζόμενον πλησίον τῆς πόλεως εἰς ὑγιεινοτάτην καὶ τερπνοτάτην θέσιν, ἀπολαύσῃ τῶν ἀναγκαίων προσόδων, καὶ οἱ ἐν αὐτῇ ἐνδιατιώμενοι ἔχωσιν ἀφθονον τὴν τροφὴν, πλήρη καθάριον τὸν ἱματισμὸν καὶ εὐρύχωρον τὴν κατοικίαν, ἐνὶ λόγῳ ν' ἀπολαμβάνωσιν ἐφικτὴν εὐζωίαν. Ὅθεν πανδήμως καὶ ἐπ' ὀνόματι τῶν περιστοιχούντων ἡμᾶς ἀπόρων προσφέρω σήμερον τὸν φόρον τῆς εὐγνωμοσύνης ἰδίως πρὸς τὸν ἡμέτερον Νομάρχην, συνάμα δὲ καὶ τῆς λύπης, ἣν ἐγκαταλείπει εἰς πάντας ἡμᾶς ἡ ἐντὸς ὀλίγου ἀναχώρησίς του — Ναι, ἔντιμος Κύριε ἀπέρχεσθε εὐεργετῶν, αἱ δὲ εὐχαὶ πῶν πτωχῶν θέλουσιν ἀκολουθήσει Ἰσᾶς παντοῦ, ὅπου ἂν πορευθῆτε. Τρέφω δὲ τὴν γλυκεῖαν ἐλπίδα ὅτι, καὶ τοι μαχαράν, δὲν θέλετε ἐγκαταλείψει ἡμᾶς, ἀλλὰ διὰ τῆς ἡμετέρας ἀρωγῆς

καὶ χάριν τῆς δεδοκιμασμένης πρὸς τὸ εὐεργετεῖν προκρίσεως τῶν σεβαστῶν Κυριῶν, τὸ ἔργον τοῦτο τῶν χειρῶν σας θέλει ἀπολαμβάνει ἀείποτε προστασίαν.

Προκειμένου περὶ εὐγνωμοσύνης, ὀφείλω ν' ἀναφέρω τὰ ὀνόματα ἐκείνων, ὅσοι γενναίως ἐδωρήσαντο τῷ φιλανθρωπικῷ τούτῳ Καταστήματι.

Μετὰ σεβασμοῦ καὶ ἀφοσιώσεως ἀναγγέλλω πρῶτον τὸ τοῦ δημοφιλοῦς ἡμετέρου Ἀνακτος καὶ τῆς Χαριτοδούτου ἡμετέρας Ἀνάσσης. Τὸ Βασιλικὸν ζεῦγος προσέφερεν ἐπανελλημένους δωρεάς. Λυποῦμαι δὲ τὰ μέγιστα ὅτι τὸ Κατάστημα τοῦτο δὲν ἐδυνήθη νὰ τελειοποιηθῇ, διαρκούσης τῆς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πατρίδι διαμονῆς τῶν Α. Α. Μ. Μ., καὶ οὕτω σερούμεθα κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τῆς ἐνθάδε Βασιλικῆς παρουσίας, τιμῆς τῆς ὁποίας εὐελπίζομαι ὅτι ἠθέλομεν ἀξιωθῇ.

Ὁ πλοίαρχος Κύριος Σάνδερς καὶ τὸ πλήρωμα τῆς Βασιλικῆς Βρετανικῆς κανονοφόρου «Trinculo» κινούμενοι ἐξ αἰσθήματος φιλανθρωπίας ἔδωκαν ἀγγλικὴν παράστασιν ἐν τῷ ἡμετέρῳ θεάτρῳ πρὸς ὀφέλειαν τοῦ Καταστήματος. Ἡ εὐγενὴς αὕτη πρᾶξις εἶναι ἄξια παντὸς ἐπαίνου.

Γενναίαν προσέφερε φιλοδωρίαν καὶ ἡ φιλογενεστάτη καὶ ἐπὶ πολλοῖς ἐθνικοῖς εὐεργετήμασι διακριθεῖσα σεβαστὴ Κυρία Ἀναστασία Λαμπρινίδου, τὸ ὄνομα τῆς ὁποίας θέλει μένει πάντοτε ἐγκεκραγμένον εἰς τὰς καρδίας τῶν συμπολιτῶν μας διὰ τὴν συμπάθειαν αὐτῆς πρὸς τὴν ἡμετέραν πατρίδα, καὶ δι' ὅσας εὐεργεσίας παρέσχεεν εἰς τοὺς ἐνδεδεῖς.

Ἡ πρῶν ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ ἐπιτροπὴ τῶν Κρητῶν εὐεργέτησε καὶ αὐτὴ κατὰ τὴν λήξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς τὸ ἡμέτερον Κατάστημα κατέβαλε δὲ πᾶσαν προσπάθειαν καὶ τοι μὴ ἐπιτυχούσα, ὅπως παράσχῃ μεγαλητέρας ὠφελείας.

Κατὰ τὰς ἀποφράδας ἡμέρας τοῦ Πτωχοκομείου ἡ σεβαστὴ Κυρία Φανὴ Σκαραμαγκᾶ χήρα Πολυλᾶ διὰ γενναίων πολλὰκις συνεφορῶν καὶ ἄρτον προσέφερε καὶ ἐνδυμασίας, ὥστε εὐεργέτησεν ἐπιτυχῶς καὶ φιλανθρώπως.

Ἡ δὲ πρῶν Φιλελεῶν Ἑταιρεία, καὶ αὕτη ὅχι ὀλίγα ἐδωρήσατο κατὰ τὴν κρίσιν ἐκείνην περίστασιν. Εἶθε, τὸ τοσοῦτον ἐπωφελὲς ἐκεῖνο ἐγκαθίδρυμα νὰ μὴ εἶχε διαλυθῇ! εἶθε νὰ ἐσυνγωνεύετο μετὰ τοῦ ἡμετέρου! Οὕτω δὲ ἡ πρὸς τοὺς ἀπόρους περιθαλψὶς δὲν θὰ περιορίζετο ἐντὸς τοῦ Πτωχοκομείου, ἀλλὰ καὶ κατ' οἶκον θὰ ἡδυνάμεθα νὰ προσφέρωμεν βοηθήματα πρὸς τὰ μέλη ἐκεῖνα πολλῶν οἰκογενειῶν, ἅτινα, καὶ τοι ἄξια

τῆς ἐλεημοσύνης, ἐνεκεν ἰδιαιτέρων περιστάσεων κωλύονται τοῦ νὰ καταταχθῶσιν ἐν τῷ Καταστήματι.

Ἡ καθολικὴ Ἀδελφότης τοῦ Ἁγίου Βικεντίου, αἱ ἀδελφαὶ τοῦ ἑλέους καὶ τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον τῶν κορασίων δικαιούνται τῆς εὐγνωμοσύνης τῶν ἡμετέρων πτωχῶν, καθὼς εὐεργετήσαντες διὰ ποικίλων μέσων αὐτούς. Τέλος ἡ ἀξιόλογος Κυρία Λέγκη, κατὰ τὴν ἀπὸ ἐνταῦθα ἀναχώρησίν της, ἀφῆκε καὶ αὕτη τὸν ὀβολὸν τῆς ἐλεημοσύνης.

Ἡκούσατε ἤδη Κύριοι τὰ ὀνόματα τῶν εὐεργετῶν τοῦ Πτωχοκομείου, αὐτὰ ἀνεγράφησαν εἰς ἰδιαίτερον Πίνακα καὶ αἱ συνεισφοραὶ αὐτῶν ἀποτελοῦσιν ἤδη ἐν κεφάλαιον λίαν ὠφέλιμον πρὸς τὸ Κατάστημα τοῦτο.

Ἡ Διαχειριστικὴ ἐπιτροπὴ ἀναλαβοῦσα τὸ ἔργον τῆς ἀναμορφώσεως καὶ βελτιώσεως τοῦ Πτωχοκομείου οὐκ ὀλίγα ποσὰ ἐδαπάνησεν ἄχρι τῆς στιγμῆς ταύτης, καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι καὶ τοῦ λοιποῦ θέλει προνοήσῃ περὶ τῶν ἀναγκαίων. Συμφέρεται ὅμως νὰ ὑπενθυμίσω ὅτι τὸ Πτωχοκομεῖον συστήθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς 64 πράξεως τῆς τότε 5.ης Ἰονίου Γερουσίας τῆς 40 Μαΐου 1837 βραβεύεται κυρίως εἰς τὰς ἐκουσίας συνεισφορὰς τῶν πολιτῶν.

« Ἄρθρον 3.ον Αὕτη ἡ ἐπιτροπὴ θὰ ἐπιμεληθῇ αὐτοπροσώπως διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ἓνα Κατάλογον αὐτοπροαιρέτων συνεισφορῶν διὰ τὴν μηνιαίαν πληρωμὴν μιᾶς χρηματικῆς ποσότητος εἰς ὄφελος τῶν ὑποκειμένων ὁποῦ διαλαμβάνει τὸ πρῶτον ἄρθρον.

Ὡστε καὶ ἡ παρελθούσα καὶ ἡ παρούσα Κυβέρνησις ἀνεπλήρουν δσάκις αἱ συνεισφοραὶ εἶχον παύσει, καὶ διὰ πολλοὺς λόγους τοὺς ὁποίους κρίνω περιττὸν ν' ἀναφέρω, εἶναι καὶ ἀναγκαῖον καὶ ὠφέλιμον ν' ἀκολουθήσωμεν τὸ παλαιὸν σύστημα.

Γινώσκω κάλιστα τὰ εὐγενῆ καὶ φιλανθρωπικὰ αἰσθήματα τῶν συμπολιτῶν μου· βλέπω ἤδη ἐπὶ τοῦ προσώπου Ὑμῶν, Κύριοι τὴν διάθεσιν τοῦ νὰ μιμηθῆτε τὰ ὁποῖα πρὸ μικροῦ διεμνημόνευσα Ὑμῖν γενναῖα παραδείγματα, καὶ δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς θὰ ὑπερβῇ τὰς προσδοκίας μου, τοσοῦτον μᾶλλον ὅσον εἶναι ἀπαραίτητος ἡ συνεισφορὰ Ὑμῶν, ἀφοῦ ἀρᾶ ποσὰ ἐδαπανήθησαν κατὰ τὴν ἐπανόρθωσιν καὶ ἀνανέωσιν τοῦ Καταστήματος.

Εὐπρόσδεκτα ἔσονται καὶ τὰ ἐκ τοῦ περισσεύματος καὶ τὰ ἐκ τοῦ ὑπερῆματος προσφερόμενα, πολλὰ ἢ ὀλίγα τοῦτο ἔσεται, ἀδιάφορον, διότι κατὰ τὸν Ἡσίοδον

»Εἰ γὰρ κεν καὶ σμικρὸν ἐπὶ σμικρῷ καταθεῖς,

»Καὶ θαυμά τοῦτ' ἔρδοις τάχα κεν μέγα καὶ τὸ γένοιτο.»

Συντέμνων τὸν λόγον, ἐπιτρέψατέ μοι Κύριοι ν' ἀποταθῶ καὶ εἰς τοὺς ἀτυχεῖς τούτους ἀδελφούς ἡμῶν, τοὺς ὁποίους προτιθέμεθα νὰ συνδράμωμεν. Μὴ νομίσητε ἀγαπητοί, ὅτι ἡ πενία σας ἔχει τι ἐξευτελιστικὸν, μὴ νομίσητε ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη ἐνῷ ὑψώνει ἐκείνον ὅστις πράττει αὐτήν, καταβιβάζει ἐκείνον ὅστις τὴν ἀπολαμβάνει· ὁ Κύριος ἡμῶν πρὸς ἑαυτὸν σὰς ἐξομοίωσε, λέγων. «'Εφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε». Ἐστὲ βέβαιοι, ὅτι αἱ κακουχίαι, αἱ ταλαιπωρίαι καὶ αἱ στερήσεις ὑμῶν οὐχὶ ὀλίγον συγκινοῦσιν ἡμᾶς καὶ ἡμέτερον μέλημα ἔσται ἡ ὁπωσοῦν ἀνακούφισις τῶν δεινῶν σας· πράττοντες τοῦτο ἐκτελοῦμεν ἱερὸν καθήκον, σεῖς δὲ καὶ τοὶ δικαιοματικῶς τὴν εὐεργεσίαν ἀπολαμβάνοντες, ὅμως ἵνα ἄξιοι καταστῆτε αὐτῆς ἔχετε καὶ τινα καθήκοντα νὰ ἐκπληρώσητε, τὰ ὁποῖα δὲν ἐπιβάλλονται εἰς ὑμᾶς διὰ τῆς βίας, ἀλλὰ σεῖς αὐτοὶ πρέπει νὰ συναισθανθῆτε. Ἐστὲ εὐάγωγοι, εὐσχημοί, ἀμοιβαίως ἀγαπώμενοι καὶ ἀμοιβαίως ἀδελφικῶς βοηθούμενοι· ἐάν τις ὑμῶν πάσχει σωματικὴν τινα ἀνικανότητα ἢ ἀτέλειαν ὁ ἕτερος, δυνάμενος, ἅς προστατεύῃ αὐτόν. Μὴ πρὸς Θεοῦ χλευασμοί, μὴ ὕβρεις, μὴ λοιδορίαι, μὴ βλασφημίαι. Τὰ αἰσχρὰ ταῦτα ἀσχημίζουσιν ἔτι μᾶλλον τὴν ταλαιπωρον κατὰστασίν σας, καὶ ἡ ἐλεημοσύνη τὰ ἀποστρέφεται. Ἡ ἐλεημοσύνη σὰς συνένωσεν ἐν ἀδελφικῇ πολιτείᾳ, ἀλλοίμονον ἐὰν ἡ ἀγάπη ἀφ' ὑμῶν ἐκλείψῃ! Ἐστὲ ἀδελφοί, ὅπως καὶ ἡμεῖς ἐσόμεθα πατέρες ὑμῶν· αὕτη εἶναι ἡ μόνη ἀνταμοιβή, ἣν ὀφείλετε πρὸς ἀνταπόδοσιν τῶν εὐεργετούντων ὑμᾶς. Ἐχετε καὶ ἕτερον καθήκον νὰ ἐκπληρώσητε. Ἡ ἀργία εἶναι ἐν τῶν μεγαλητέρων κακῶν, αὕτη ἔχει ἐν ἑαυτῇ τὴν τιμωρίαν, ὁ ἄργος βαρύνεται τὴν ὑπαρξίν του, εἶναι ἀτυχής. Ἐκτὸς τούτου ὅσοι δύνασθε, ὀφείλετε νὰ ἐργάζησθε κατὰ τὰς δυνάμεις ὑμῶν, ἵνα φάγητε τὸν ἄρτον κατὰ τὴν θείαν ἐντολήν, οὕτω θέλετε ζῆσει καὶ ἀξιοπρεπῶς, καὶ κατὰ τὸ σῶμα θέλετε ὀφελῆθῃ.

Κύριοι· θεωρῶ καθήκον μου ὅπως εὐχαριστήσω ὑμᾶς καὶ ἐκ μέρους τῶν συναδέλφων μου διὰ τὴν ὁποίαν ἐλάβομεν τιμὴν σήμερον ἐνεκεν τῆς παρούσας σας· ἰδίως δὲ εὐγνωμονῶ, διότι μεθ' ὑπομονῆς ἠκροάσθητε τοὺς ἀνευφραδεῖς λόγους μου, οὓς ἀπήγγειλον μετὰ πολλῆς τῆς συγκινήσεως. Σήμερον τελεῖται ἔργον ἐκκλησιαστικὸν καὶ πατριωτικόν, ὁ τόπος οὗτος, ὁποῦ ἡ πάσχου-

σα ἀνθρωπότης προώριεται νὰ εὕρῃ ἄσυλον καὶ παραμυθίαν, ὁ
τόπος οὗτος ὅστις πρὸ μικροῦ ἔνεκεν τῆς ἀναποφεύκτου φορᾶς
τῶν πραγμάτων καὶ τῆς βουλῆς τῶν κραταιῶν τῆς γῆς ἐπαρ-
βρουσίαζεν ἄχαρι θέαμα καταστροφῆς καὶ ἐρειπίων, ὁ τόπος
οὗτος, λέγω, μεταβάλλεται εἰς χῶρον εἰρήνης, ἀγάπης καὶ εὐ-
ταξίας. Ἡ στρατιωτικὴ Ἀρχὴ, τῇ πρωτοβουλίᾳ καὶ συστάσει
τοῦ Ἀρχηγοῦ ἀξιοτίμου Κυρίου Βότσαρη, συγκατετέθη εὐμενῶς
εἰς τὴν φιλάνθρωπον ταύτην μεταβολήν, εἰς ἀμφοτέρους δὲ δι-
καία ἔσεται ἀνταμοιβὴ ἡ τῶν ἀπόρων οὕτω προαχθεῖσα περί-
θαλψις, καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη τῶν κατοίκων τῆς ἡμετέρας πόλε-
ως. Εἶθε! αἱ προσπάθειαι καὶ ὁ ζήλος τῶν Ἀρχῶν, αἱ ἰδιωτι-
καὶ συνεισφοραὶ καὶ ἡ σύμπνοια τῶν ἐνδεῶν νὰ ἐπιφέρωσι τὸ ἀ-
ποτέλεσμα ἐκεῖνο ὑπερ ἐπιδιώκομεν, παύσει δὲ καὶ ἡ καταφορά
τῶν διαβαλλόντων τὸ ἡμέτερον Ἔθνος ὡς μὴ φροντίζον περὶ
τῆς ἐσωτερικῆς ἀναπτύξεως καὶ εὐημερίας τῆς πατρίδος.

Καὶ πάλιν Σὰς εὐχαριστῶ.

Ἐν Κερκύρᾳ, τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1869. Τυπ. Η ΙΟΝΙΑ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΑΔ 22.47.0007

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ